

ĐÁNH GIÁ MỨC ĐỘ ĐÁP ỨNG TIÊU CHUẨN BASEL II CỦA CHỈ TIÊU TỶ LỆ AN TOÀN VỐN THEO QUY ĐỊNH CỦA VIỆT NAM

Ngày nhận: 05/10/2015
Ngày nhận lại: 29/01/2016
Ngày duyệt đăng: 10/4/2016
Mã số: 4-16-59

*Hoàng Công Gia Khánh (*)
Phạm Thị Mỹ Linh (**)*

Tóm tắt: Nghiên cứu này thực hiện đối sánh giữa các quy định tính toán tỷ lệ an toàn vốn (CAR-Capital Adequacy Ratio) theo quy định của Việt Nam và quy định của Basel II nhằm đánh giá mức độ đáp ứng tiêu chuẩn Basel II về chỉ tiêu CAR theo quy định của Việt Nam. Nghiên cứu cũng sử dụng số liệu tính toán CAR cụ thể của ba ngân hàng thương mại (NHTM) cổ phần theo quy định Việt Nam và Basel II. Kết quả nghiên cứu đã chỉ ra mức độ khác biệt khá lớn cả trong quy định và số liệu tính toán thực tế ngay cả khi chỉ tính rủi ro tín dụng (RRTD) theo phương pháp chuẩn hóa, chưa tính đến rủi ro thị trường (RRTT), rủi ro hoạt động (RRHD) và nguyên nhân của sự khác biệt này.

Từ khóa: Basel II, CAR, tỷ lệ an toàn vốn, ngân hàng thương mại.

Giới thiệu

Tháng 11/2010, Hội nghị thượng đỉnh lãnh đạo G20 đã thông qua các tiêu chuẩn mới về vốn và thanh khoản (Basel III) tại Hàn Quốc với nhiều nội dung thay đổi theo hướng chặt chẽ, đầy đủ và hoàn thiện hơn rất nhiều so với Basel II. Hai tháng sau, đó Ủy ban Basel đã ban hành các hướng dẫn chi tiết thực hiện Basel III. Kể từ ngày 01/01/2013 nhiều quốc gia đã bắt đầu áp dụng Basel III theo lộ trình quy định. Khi các quốc gia đáp ứng đầy đủ những yêu cầu của hiệp ước, Basel III được cho là sẽ giảm thiểu tối đa khả năng xuất hiện một cuộc khủng hoảng tương tự như cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu năm 2008.

Dù không tham gia hiệp ước Basel nhưng để hệ thống ngân hàng có điều kiện phát triển an toàn, lành mạnh, minh bạch và hiệu quả, việc đáp ứng tiêu chuẩn của Basel là điều mà các ngân hàng Việt Nam cần hướng đến theo lộ trình sớm nhất có thể. Với xuất phát điểm thấp, hệ thống ngân hàng Việt Nam hiện nay cần đảm bảo đạt được tiêu chuẩn

của Basel II trước khi nghĩ đến Basel III. Trên tinh thần đó, ngày 17/3/2014 Ngân hàng Nhà nước (NHNN) Việt Nam đã ban hành công văn số 1601/NHNN-TTGSNH về việc triển khai thực hiện quy định an toàn vốn theo Basel II. Theo đó, đến cuối năm 2015 sẽ có 10 NHTM thí điểm thực hiện phương pháp quản trị vốn và rủi ro theo tiêu chuẩn Basel II bao gồm Vietcombank, VietinBank, BIDV, Techcombank, ACB, VPBank, MB, Maritime Bank, Sacombank và VIB. Đến năm 2018, cả 10 NHTM trên sẽ hoàn thành việc thí điểm này, sau đó sẽ mở rộng áp dụng Basel II với các NHTM khác trong nước (Bảng 1).

Bảng 1: Lộ trình thực hiện Basel II tại Việt Nam

Nhóm ngân hàng	Loại rủi ro		Đến cuối năm 2015
10 NHTM thí điểm	RRTD	Phương pháp chuẩn	Phương pháp nội bộ
	RRTT	Phương pháp chuẩn	Phương pháp nội bộ
	RRHD	Phương pháp cơ bản	Phương pháp chuẩn hóa
Các NHTM khác	Các rủi ro		Phương pháp cơ bản

Nguồn: Công văn 1601/NHNN-TTGSNH